

ARTVİN VE FOTOĞRAF ÜZERİNE PROF. DR. NECDET ŞÜKRÜ ALTUN İLE BİR SÖYLEŞİ

Şahver KARASÜLEYMANOĞLU

Sayın Altun, hemşehrilerimizin çoğu sizi hekim olarak tanıyor. Bazıları da, fotoğraf sanatıyla ilgilendiğinizi biliyor. Okurlarımızın sizi yakından tanımaları için özgeçmişinizden kısaca söz eder misiniz?

1957 de Şavşat-Veliköy’de doğdum. Annem ve Babam Şavşat-Tepeköy doğumludur. Babam o tarihte Veliköy Nahiye Müdürüydü. İlkokul birinci sınıfı Muratlı’da, ikinci sınıfın yarısını Ortaköy’de, diğer yarısını, o zaman Kars’a bağlı olan Çıldır ilçesinin Doğruyol Nahiyesinde, üçüncü sınıfı Arhavi’ye bağlı Ortacalar Nahiyesinde, dördüncü sınıfı, yakınlarda Deriner Barajı suları altında kalacak olan Zeytinlik Nahiyesinde, beşinci sınıfı ise Artvin Gazi İlkokulu’nda okudum. İlkokulun beş sınıfını ayrı yerlerde okumuş olmamın sebebi ayrı bir sohbet konusudur. Arzu ederseniz onu daha sonra konuşuruz. Ortaokulu ve Lise eğitimimi Artvin’de tamamladıktan sonra, 1975 yılında Ankara Üni.Tıp Fakültesi’ne girdim. 1981 de mezun oldum.

Bir yıl Ankara’da SSK Ulus Hastanesinde pratisyen hekim olarak görev yaptıktan sonra, 1982 yılında Gazi Üni.Tıp Fakültesinde Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında uzmanlık eğitimine başladım. 1987 da uzman oldum. Askerlik görevimi, KKTC Girne Asker Hastanesi’nde yaptıktan sonra, 1988 de Trabzon Yavuz Selim Kemik Hastalıkları ve Rehabilitasyon Hastanesinde zorunlu hizmetimi yaptım.

Bir yıl sonra Ankara Acil Yardım ve Travmatoloji Hastanesine atandım. 1991 de Gazi Üni.Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında Yard. Doçent olarak göreve başladım. 1994 de doçent, 2000 de profesör oldum. 1996-2000 yılları arasında Gazi Hastanesi Başhekim yardımcılığı ve Başhekimlik görevlerinde bulundum. Daha sonra, Anabilim Dalı Başkanlığı ve Cerrahi Tıp Bilimleri Bölüm Başkanlığı yaptım.

Değerli Eşiniz Seher Hanımın emekli öğretmen olduğunuzu biliyorum, çocuklarınız Merve ile Emre şimdi nerede okuyorlar?

Kızım ODTÜ de araştırma görevlisi, oğlum ise Bilkent'te ekonomi 4.sınıf öğrencisidir.

Ülke teknokrasisi ve bürokrasisine çok eleman yetiştiren bir yörenin çocuklarıyız. Artvinlilerin okuma tutkusunu ve devlet kademelerindeki başarılı hizmetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bunun cevabını sosyal bilimciler daha iyi verirler. Ama bunun kültürel etkileşim ve sosyoekonomik nedenlere bağlı olduğunu düşünüyorum. Artvin'in coğrafyasında, tarih boyunca çok dinli, çok dilli ve farklı etnik yapıların birlikte olduğu bir yaşam sürmüştür. Bu özellikler, bölgemizde insanları ayırtmamış aksine, bu özelliklerin zenginleştirdiği ortak bir kültür oluşmuştur. Bu kültürün etkisiyle yetişen yöre insanı her zaman bilimi rehber tutmuş, bilgiye ulaşmanın yolunun okumaktan geçtiğini bilmiştir. Bu nedendir ki, Artvin bugün, ülkemizin okuryazar oranı en yüksek ilidir. Dedemin, askerlik yaptığı dönemde, kıtadaki erler arasında okuryazar olan tek kişi olması da, anlatmaya çalıştığım bu kültürel yapının bir sonucudur.

Bir diğer neden sosyoekonomiktir. Bilindiği gibi yöremizin oldukça sert bir doğal yapısı vardır. Fiziki koşullar tarım ve hayvancılığa uygun değildir. İşlenebilir toprak azdır. Bunlara paralel olarak da sanayi gelişmemiştir. Yöre halkının hayatını idame ettirebilmesi için ekonomik olanaklar oldukça sınırlıdır. Bu yüzden halkımız devlet kapısını, devlete memur olarak hizmet etmeyi bir geçim yolu olarak tercih etmiştir. Memur olmanın yolu da okumaktan geçmektedir.

Oldukça kısıtlı işlenebilir araziye sahip olan Artvin halkı toprağın kıymetini bilir. Toprağa sahip olmanın kendisine nasıl bir sorumluluk yüklediğini bilir. Bu yüzden de her zaman toprağına sahip çıkar, toprağını ve ülkesini sever, bunu sevgilerin en üst sırasına koyar. Bütün bu özelliklere sahip Artvinlilerin görev aldıkları her yerde ve işte başarılı olmaları da doğal karşılanmalıdır.

Uzun yıllardır Ankara'da görev yapıyorsunuz. Ankara'daki Artvin vakıf ve dernekleriyle diyalogunuz hangi düzeydedir? Artvinlilerin örgütsel etkinlikleri, sosyal ve kültürel dayanışmaları hakkında neler düşünüyorsunuz? Yöremiz için gönüllü çabalarda bulunan hemşerilerimize ne gibi önerileriniz olabilir?

Artvin ile ilgili vakıf ve derneklerle her zaman yakın bir ilişkim olmuştur. Gerçi bu kuruluşların yönetim kadrolarında görev yapmadım ama elimden geldiği kadar, zamanımın yettiği kadar etkinliklerde yer almaya ve destek olmaya çalıştım. Aidiyet duygusunu çok önemsiyorum. Hemşehrilerimiz, kendilerini memleketimize ne kadar çok ait hissedersen, o kadar çok sorumluluk alırlar, sorunların çözümüne de o kadar çok katkıda bulunurlar. Aidiyet duygusunun ve hemşehrilik kültürünün gelişmesinde vakıf ve derneklerin etkinliklerinin çok önem taşıdığını vurgulamak isterim. Artvinli hemşehrilerimin, dernek ve vakıflarına sahip çıkmalarını, görev almalarını, etkinliklere katılmalarını arzu ederim. Böyle olduğu takdirde görülecektir ki, herkesin yapacağı ya da katkı sağlayacağı bir iş mutlaka vardır.

Hekimlik yorucu bir görev. Yoğun çalışma gerektiriyor. Sağlık konusunda dünyadaki yeni gelişmeleri ve de buluşları izlemek, kendini sürekli yenilemek kolay bir iş değil. Bu yorucu

tempo içinde bazı uğraşlara zaman ayırmak, hobilerle günlük yaşama renk katmak nasıl bir duygu?

Bu sorunuz için özellikle teşekkür ederim. Sorunuzla ilişkili olarak, bir hekimin nasıl yetiştiğini, sizin aracılığınız ile okurlarla paylaşmak isterim. Hekimlik bir meslek olmaktan öte bir yaşam biçimidir. Hayata geç kalmış insanlardır hekimler. Altı yıllık uzun ve zorlu bir eğitim döneminin ardından pratisyen hekim oluyorsunuz. Başka fakülteleri tercih eden, üniversiteye beraber başladığımız, diğer arkadaşlarımız bir meslek sahibi olup hayatlarını kazanmaya başladıklarında siz iki yıl daha öğrenciliğe devam ediyorsunuz. İki yıl geri kaldığımız bir işte üzerine bir de iki yıl mecburi hizmet yapıyorsunuz. Aslında pratisyen hekimlik toplum hekimliğinde çok önemli bir işleve sahipken, ülkemizde uygulanan yanlış politikalar yüzünden, pratisyen hekim hem ekonomik olarak hem de statü olarak hak ettiği değeri görmediğinden, uzman hekim olmak hayali içindedir. Oysa TUS (Tıpta Uzmanlık Sınavı) kazanıp uzmanlık eğitimine başlamak üniversiteye girmekten daha zordur. Dört veya beş yıllık bir uzmanlık eğitiminden sonra, uzman olduğunda iki yıllık yeni bir mecburi hizmet sırada beklemektedir. Bu arada erkekler için askerlik görevini de katarsak, sonuçta bir hekim arkadaşlarımızdan yaklaşık 10-12 yıl kadar sonra bir meslek sahibi olarak hayata başlamaktadır.

Mesai saatleri ile sınırlı olmayan, özel hayatın olmadığı, hata payının, hoşgörünün olmadığı, bütün bunlara karşı ekonomik olarak hiç de hak edilen bir ücretin alınmadığı geç kalmış hayatların sahibidir hekimler. Öte yandan ülkedeki yanlış politikaların bir sonucu olarak sağlık sisteminin sorunları ve bundan dolayı ortaya çıkan hasta şikayetlerinin de muhatabı hep hekimlerdir. Bütün bunlara rağmen bir hekimin sürekli olarak okuması, yeni gelişmeleri takip etmesi, dünyadaki diğer meslektaşlarından geri kalmaması gerekir. Çünkü o her şeye rağmen iyi hekim olmak zorundadır. O hep şikayet dinler ama onun şikayet etmeye hakkı yoktur. Bir hekimin, aynen diğer mesleklerde olduğu gibi, hayatını kazanmak için bu işi yaptığı hep göz ardı edilir. Çünkü hekimlik kutsaldır!. Sizin de dediğiniz gibi hekimlik gerçekten zor iştir. Hekimin bütün bu zorluklarla baş edebilmesi için akıl sağlığını koruması gerekir. Bunun için yaşamında bir kapı açmalı, mesleğin geriliminden kurtulmalı ve ruhunu dinlendirmelidir.

Bir hekimin mutlaka işi dışında bir hobisi olmalıdır. Bu müzik olabilir, resim olabilir, tiyatro olabilir veya sanatın başka bir kolu olabilir. Öğrencilerime, yaşamda mutlu olmaları, sağlıklı olmaları ve mesleklerinde başarılı olmaları için mutlaka hekimlik dışında başka bir işle uğraşmalarını öneriyorum. Ben fotoğrafı seçtim ve bu seçimimden dolayı da çok mutluyum.

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi konferans salonunda sizin ilk slayt gösterinizi izlemiştim. Ondan sonra tüm slayt gösterilerinizde bulundum sanırım. Sözü fotoğraf sanatına olan ilginize getirmek istediğimi sanırım anladınız? Yöresel gecelerde, bazı önemli toplantılarda, Artvin görüntülerinden oluşan slayt gösterilerinizi çok izledik. Karma sergilerde objektifinizden geçen Artvin fotoğraflarını gördük. Çoruh'un coşkusunu, Artvinli insanın sıcaklığını, yaylaların serinliğini Ankara'ya taşıyan bu görüntüler için sizi kutluyoruz. Bize birazda fotoğraf sanatçısı Necdet Şükrü Altun'dan söz eder misiniz? Bu merak ne zaman ve nasıl başladı? Bu sanat dalı günlük yaşantınıza yeterince renk kattı mı?

Fotoğrafa mesleki gerekçeyle başladım. Bizim işte yaptığımızı belgelemek lazımdır. Bunu hem bir arşiv oluşturmak, yaptıklarımızı diğer meslektaşlarımızla paylaşmak, deneyimlerimizi yazmak ve yayınlamak için yaparız. Bazen bu yasal bir gerekliliktir. Belgeleme işleminin en önemli kısmı fotoğraflamaktır. Bundan yirmi yıl önce bu amaçla profesyonel bir fotoğraf makinesi aldım. Amacına uygun fotoğraf çekmek için ustalardan ders aldım. Tekniği öğrenince, ister istemez objektifimi, mesleğimin dışındaki dünyaya çevirdim. O andan itibaren de, bu belki size abartı gelecek ama, o güne kadar yaşadığımdan farklı bir dünya ve farklı bir yaşam olduğunu amladım. Başka bir gözle bakmaya başladım. Gerek doğada, gerek yaşamda, ayrıntıları, farklılıkları, uyumu ve çelişkileri görmeyi, buna

duygularımı katmayı, bu şekilde duygularımı ifade etmeyi kendimi anlatmayı öğrendim. Fotoğraf yolu ile hayatı paylaşmayı öğrendim. Çünkü fotoğraf aslında paylaşmak demektir. Çünkü kimse kendisi için fotoğraf çekmez, başkalarına göstermek ve paylaşmak için çeker. Kendisine ait bir şeyi başkalarıyla paylaşan bir insan kötü bir insan olamaz. Bu nedenle fotoğraf sanatı ile uğraşanlar iyi insanlardır.

Artvin Kalkınma ve Eğitim Vakfı'nın Artvin'i her yönüyle görüntüleme projesi kapsamında yabancı fotoğrafçılarla birlikte yöremize gidip çalışmalar yaptınız. Fotoğraf Sanatı Kurumu'ndan dostlarınız olan, ancak Artvin'i bilmeyen bu sanatçıların görüntüleme çalışmaları sırasında size aktardıkları görüşler nasıldı? Meslektaşınız Dr.Yavuz Akaltun'un "gözü görmeyen bile, Artvin'de fotoğraf çekse ödül alır" esprisine uygun görüşleri sizinle paylaşan oldu mu?

Artvin Kalkınma ve Eğitim Vakfı'nın Artvin'in tanıtımına yönelik çalışmalarında Fotoğraf Sanatı Kurumu olarak görev aldık. Benim de üyesi olduğum, FSK üyesi fotoğraf sanatçılarından oluşan bir ekiple birlikte Artvin'in dağını, tepesini, vadisini, yaylasını, çoğu zaman yürüyerek gezip fotoğraf çektik. O güne kadar yapılmış en kapsamlı çalışma oldu. On binlerce kare fotoğraf çekildi. Bunlar seçici kurullarca değerlendirildi ve Vakfın arşivine kazandırıldı. Bu çalışmalar, Vakıf tarafından değişik şekillerde kullanıldı, sergiler açıldı, gösteriler yapıldı, Artvin'in tanıtımına katkıda bulunuldu.

Bu geziler sırasında hemşehrilerimizle yakın ilişkiler kurduk. Fotoğraf sanatçısı arkadaşlarımın, doğal güzelliklerimiz bir tarafa, en çok etkilendikleri yöre halkının bize olan yaklaşımları oldu. Halkın içine girip, onların doğal ve özel yaşamlarından fotoğraf almak, dünyanın her tarafında zordur. Buna kimse izin vermez, bu yüzden şiddete uğramış fotoğrafçı sayısı az değildir. Bu gezilerde çalışmanın amacını öğrenen herkes bize yardımcı oldu, ben zaten yöre insanıydım ama hiçbir arkadaşım kendisini yabancı gibi hissetmedi. Kırsalda, açık fikirli, aydın, eğitilmiş ve kültürlü insanlarla karşılaşmak arkadaşlarımı derinden etkiledi, beni de bir Artvinli olarak gururlandırdı. Bir anımı sizinle paylaşmak isterim. Sahadaki fotoğraf çalışmalarını ilgiyle ve merakla izleyen, eşyalarımızı katırıyla taşıyan genç, bir ara arkadaşlarımızdan birine bu fotoğrafları nasıl göreceğini sordu. Arkadaşımız da bu resimleri onun göremeyeceğini, bunların büyük şehirlerde sergileneceğini ya da gösterileceğini söyledi. Bunun üzerine benim genç katırcı hemşehrime, o güzelim aksanıyla "Niye göremeyeyim, sizin internetiniz yok mu, gönderirsiniz ben de görürüm" dedi. Arkadaşım böyle bir tepkiyi beklemiyordu, katırcı genci küçük gördüğünü fark edip mahcup olmuştu. Ben ise olanlardan büyük bir haz duymuştum, arkadaşımın omzuna dokunup "Dikkatini çekerim burası Artvin" dedim.

Yıllar önce size fotoğrafımı vererek, gitmenizi önerdiğim Balkanların en yüksekteki en derin gölü olan Büyük Deniz Gölü'ne çıkabildiniz mi? Kaçkarların doruklarındaki bu gölde bilimsel çalışmalar yapılıyor. Bu nedenle ilimiz turizmi için bence büyük önem taşıyor.

Yöremizin bütün göllerini, dağlarını, yaylaların gördüm. Her Artvinli bu güzelliklere sahip olduğu için gurur duymalı. Yöre olarak gelir getirecek başka zenginliklere ya da olanaklara sahip değiliz. Bu noktada turizm Artvin için çok önem taşıyor. Son zamanlarda tatil anlayışında büyük bir değişim yaşanıyor. Büyük şehir ve iş stresinden uzaklaşmak isteyen insanlar, doğal ortamları tercih ediyor. Böyle tatil yapmak isteyenler için yöremizde her şey fazlasıyla var. Bize düşen bu doğal yapıyı korumaktır. Nüfusumuz artıyor, sanayileşiyoruz. Bir taraftan daha çok üretirken bir taraftan doğal kaynakları giderek daha çok tüketiyoruz, aynı zamanda doğayı da kirletiyoruz. Öte yandan yeni yollara ve enerjiye ihtiyacımız var. Ama bütün bunları yaparken, en önemli hazinemiz olan doğaya saygı duymak, onu korumak gerekiyor. Bu açıdan baktığımız zaman, son zamanlarda bölgemizin büyük bir tehdit altında olduğunu görüyorum. Zaten Karadeniz oto yolu ile büyük bir çevre felaketi yarattık. Dünyanın en güzel, en yeşil sahillerini betona teslim ettik. Şehirlerimizi ve insanımızı, bir asfalt

engeliyle denizden ayırdık. Doğayı koruyarak, üstelik daha da ucuza yapabileceğimiz demiryolu seçeneğimiz varken bu yolu tercih ettik.

Şimdi bölgemizde bir dizi baraj yapılıyor. Tamam gelişmek için enerjiye ihtiyacımız var. Bunu bilerek ama içim acıyarak barajlara hayır diyemiyorum. Ama artık derelerimiz bize kalsın diyorum. Sadece Artvin’de yüzün üzerinde HES projesi var. Bir dere üzerinde arka arkaya birkaç tane. Deniyor ki, çevreye zarar vermeden enerji üretmenin yolu budur. Ama herkes biliyor ki, 30-40 yıl sonra ortada dere kalmayacak. Dereler Artvin’imizin kan damarlarıdır. Her Artvinlinin bu konuda duyarlı olması gerekiyor. Bizim işlenebilir arazimiz yok, endüstriyel ürünümüz yok, hayvancılığımız yok, bizim eşsiz doğal güzelliklerimiz ve turizm potansiyelimiz var. İnsanlar Artvin’i keşfetmişlerse bunun içindir. Giderek daha çok yerli yabancı turist geliyorsa bunun içindir. Dünyadaki sayılı biyosfer alanlarından birisi Artvin’imizde ise bunun içindir. Bütün bunları, çocuklarımızın geleceğini, ülkenin enerji üretimine %1 katkıda bulunacağız diye feda edelim mi?

Artvin Vakfı, FSK ile işbirliği yaparak arşivindeki fotoğraf sayısını on binlere ulaştırdı. Öte yandan amatörce bu işe gönül veren hemşerilerimiz VEB sitelerinde yüzlerce güzel fotoğraf sergilemektedirler. Görsel sanatların Artvin’in tanıtımına olan katkısı elbette ki yadsınamaz. Bu fotoğraf arşivlerinden de yararlanarak, Artvin’de turizmin gelişmesine ne ölçüde katkı yapılabilir? Bu konudaki görüş ve önerileriniz neler olacaktır?

Artvin’in tanıtımı ile ilgili olarak her kuruluş üstüne düşen görevi yapmalıdır. Bu konuda oldukça başarılı çalışmalar yapılmıştır ama bu devam etmelidir. Bunun için de her kaynaktan yararlanılmalıdır. Bu sadece fotoğrafla da olmaz, diğer kültürel öğeleri de mutlaka değerlendirmek lazımdır. Şimdi burada bence bir çelişki yaşıyoruz. Bir taraftan Artvin’i tanıtmaya çalışıyoruz ama öte yandan doğal zenginliklerimizi ve kültürel varlıklarımızı yok etmeye çalışıyoruz. Bir önceki sorunuzda derelerimizin nasıl yok edildiğini söylemiştim. Şavşat evlerinden söz etmezsem içimde kalır. Babalarımızdan, dedelerimizden miras kalan evlerimizden söz ediyorum. Avrupa’ya gidip, yüzyıllık tarihi binaları görünce hayran hayran seyrediyoruz, adamların tarihlerine nasıl sahip çıktıklarından takdirle söz ediyoruz. Ama o güzelim ahşap evlerimizi yıkıp yerine beton evler yapıyoruz. Tanıtım çok önemli ama böyle giderse Artvin’i tanıtacak bir şey kalmayacak elimizde.

Fotoğraf meraklılarına ne gibi önerileriniz olacak?

Zamanı durdurmanın tek yolu fotoğraftır. Bunun bilinciyle ellerindeki makineyi kullansınlar, Her fotoğraf geleceğe bırakılan bir belgedir. Kendini anlatmanın en etkili yollarından biridir.

Hem meslektaşınız hem de hemşehriniz olan Prof.Dr.Ömer Kamil Doğan da, sizin gibi yöremizin tanıtımına katkılar yapıyor. Her yıl tanıdıklarını gruplar halinde Artvin’e getirerek küçük çapta da olsa turizmin gelişmesine yardımcı oluyor. Buradan hareketle, Artvin’de fotoğraf çekim günleri düzenlenemez mi? Herkes kendi dostlarını harekete geçirerek, gruplar halinde yöremize gelmelerini, fotoğraf etkinliklerine katılmalarını sağlayamaz mı? Fotoğraf sanatının tanıtım ve turizmle yakın ilişkisini de göz önüne alarak bu konudaki düşüncelerinizi de kısaca açıklar mısınız?

Ben, Fotoğraf Sanatı Kurumu üyesiyim. Geçtiğimiz yıllarda Kurum olarak Artvin Eğitim ve Kültür Vakfı ile bir ortak proje yaptık. Bu proje kapsamında Artvin’in değişik platformlarda tanıtımı için fotoğraf çalışması yaptık. Usta fotoğrafçılardan oluşan bir ekip kurarak, iki yıl boyunca, Artvin’in her yerini gezip doğal ve kültürel zenginliklerini belgeledik. Oldukça zengin bir fotoğraf arşivi oluşturduk, bunu Vakıf’a teslim ettik. Bunun dışında da fotoğraf sanatçıları ve fotoğrafa gönül verenler ile değişik zamanlarda yöremizde gezi ve fotoğraf çalışmaları yaptık. İki yıl önce Artvin Valiliğinin açmış olduğu

ulusal fotoğraf yarışmasında sanatçı arkadaşlarımla birlikte jüri üyeliği yaptım. Geçen yıl Arhavi Belediyesi'nin düzenlemiş olduğu fotoğraf çalıştayında, genç fotoğrafçılarla birlikte olup Arhavi Kültür ve Sanat Festivali'ne katıldım. Bu gezileri her yıl tekrarlıyorum. Bu yıl öğretim üyesi arkadaşlarımla birlikte yine memleketimde olacağım.

Bu yıl Yusufeli Kültür Derneği Zafer Çarşısında kapsamlı bir sergi açtı. Yarışma sonucu oluşturulan “Yusufeli fotoğrafları” sergisinde birbirinden ilginç yüzlerce görüntü yer aldı. Çoğunluğu amatör olan ve sılasına gittiğinde gözüyle değil de yüreğiyle fotoğraflar çeken ve bunu kamuoyuyla paylaşan hemşehrilerimizi kutlamak isteriz. Söylemek istediğim, yakın bir zamana kadar vakıf ve derneklerimizin fotoğraf arşivleri yoktu. Bu tür sergileme etkinliklerinin yapılmaması eksiklikti. Ankara’da yöremizle ilgili ilk fotoğraf sergisini ben 1993 de, Çocuk Esirgeme Kurumu Sanat Galerisinde açmıştım. Çok yoğun ilgi görmüştü. 1970 den beri Ankara’da yaşıyorum. Benden önce yöremizle ilgili açılmış bir sergi varsa duymak isterim.. Bu tür etkinlikleri yakından izleyen biri olarak kaçırmış olamam. Eşimin uzun yıllar başkanlığını yaptığı Yusufeli Kültür Derneği ise 1994 de Yusufeli fotoğraflarını sergiledi. Daha sonra sizin de bu konuda katkıda bulunduğunuz Artvin Kalkınma ve Eğitim Vakfı yöremizi tümüyle görüntülemek için bir proje başlattı. Binlerce fotoğraftan oluşan bir arşiv kurdu. Bu fotoğrafları birçok kez sergiledi. Gerek Ankara’da gerekse sayıları yüzü geçen yurdun birçok yerinde faaliyet gösteren Artvin vakıf ve derneklerine bu konuda neler önerirsiniz?

Tanıtım çok önemli. Arhavi örneğinde olduğu gibi, çalıştay, yarışma, foto safari ve geziler bunun için başvurulacak yöntemlerdir.

Söz Yusufeli’den açılmışken, ilimize dünyanın en uzak ülkelerinden bile, en çok turist çeken, görkemli ve vahşetli doğasıyla dağcılık, rafting gibi her türlü turizm olanaklarına sahip olan, kaleleriyle tarihe tanıklık eden bu ilçemizin, turizm açısından özel bölge seçilmemesini, devletin bu konuda özendirici ve de yönlendirici olmamasını nasıl yorumluyorsunuz?

Ben sivil inisiyatifin çok daha önemli olduğunu düşünüyorum. Yöre halkının ve yerel sivil toplum örgütlerinin sahiplenmesi çok daha önemli.

Peki, Artvin’de fotoğraf çekmek isteyen yabancı sanatçılara neler demek istersiniz?

Artvin’i bir mevsim görüntülemek yetmez. Dört mevsiminde de güzellikleri ayrı ayrıdır. Gerçi aynı gün dört mevsimi yaşamak da mümkündür. Bunun gibi daha birçok sürpriz ve güzellik ziyaretçileri beklemektedir.

Bir günde dört mevsim söyleminiz bana ünlü ve coşkulu ozanlarımızdan Behçet Kemal Çağlar’ın Artvin destanını anımsattı. Bilenimiz çoktur. Artvin’in ilginç yapısını ve farklı iklim özelliklerini çok güzel yansıtan bu şiir benim, “Şiirimizde Artvin” isimli derleme kitabımda da var. Vadide şeftaliler olgunlaşırken, yaylalarda kirazların tükenmemesi, aynı sofrada değişik mevsim meyvelerinin bir araya gelmesi, ilimizi bu açıdan da ilginç kılıyor. Fotoğraf sanatıyla, şiir sanatının görünürde ortak yanları olmasa da tanıtım açısından aynı işlevi üstlenip aynı amaca hizmet edebilirler mi? Yorumunuza esin kaynağı olur düşüncesiyle, B. K. Çağlar’ın “Artvin Destanı”ndan bir bölümü paylaşmak istiyorum: *Karanlık meşede yalnız çam gören / Tahta kiremitten örtük dam gören / Kirazı tepede demin ham gören / Derede şeftali soyup geliyor. ... Kirazmış, elmaymış, narmış erikmiş / Üstüste üstüste köşkler birikmiş / Gökte iken temelleri çürükmüş / Cennet yere doğru kayıp geliyor.*

Böyle bir coğrafyada doğduğumuz için çok şanslı olduğumuzu düşünüyorum. Bu güzellikler şiirlere yansımaya, objektiflerden geçmeye, üzerinde tartışılmazsa gündeme gelmez. Bu doğayı, görkemli haliyle algılamak ve de yabancılara anlatmak gerekir

Sanatçılarla dere tepe gezip görüntü aldınız. Sizce Artvin'in en görülmeye değer yeri neresi?

Bunu bir yer ile sınırlamak Artvin'e haksızlık olur. Vadisinden zirvesine, sahilinden yaylasına o kadar çok güzellik var ki bunları anlatmak kelimeler ile mümkün olmaz. Ama Artvin'de görülecek 10 yer nerelerdir, diye soracak olursanız şöyle bir sıralama yapabilirim. Haksızlık olmasın diye bunu alfabetik olarak yapmak istiyorum: 1. Ardanuç-Cehennem Kanyonu, 2. Arhavi-Çifte Köprü ve Mençuna Şelalesi, 3. Artvin-Hatila Vadisi, 4. Bilbilan Karagölü, 5. Borçka Karagöl, 6. Borçka-Camili vadisi ve Maral Şelalesi, 7. Şavşat-Arsiyan Yaylası, 8. Şavşat-Karagöl, 9. Şavşat-Sahara Milli Parkı, 10. Yusufeli-Barhal Vadisi.

Babanız, bizim de büyüğümüz olan nahiye müdürü (eski) Bahattin Altun'un kitap çıkaracağını duydum. Artvin ile ilgili kitapları tanıtmaya çalışan biri olarak, babanızın kitabını dört gözle bekliyorum. Kitap çıktığında inceleyip, görüşlerimi belirtmeyi çok isterim.

Babamın hazırladığı kitap yakında basılacak. O zaman elbette ki sizin gibi ilgililere ulaştırılacaktır.

Bu konuda benim sormadığım, ama sizin dile getirmek istediğiniz bir şey varsa lütfen açıklar mısınız?

Bana böyle bir olanak verdiniz, ben de duygu ve düşüncelerimi sizlerin aracılığı ile hemşehrilerimle paylaşmış oldum. Bunun için size çok teşekkür ediyorum ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Yeni çalışmalarınızı öğrenmek, yeni sergilerinizi izlemek umuduyla sizi kutluyorum. Sizde hobi biçiminde başlayıp üst düzey sanat uğraşı haline gelen fotoğraflarınızla, Artvin gece ve toplantılarına sürekli renk katmanızı diliyor, bu söyleşi için de teşekkürlerimi sunuyorum.